

Hosszú beszélgetés az Úrral

Nyári felüdülés – másképp

Hálaadás Kisbácsban

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXXV. ÉVF. • 16. SZÁM
2024. AUGUSZTUS 15.
ÁRA 2 LEJ

Az aratás időszakában

A Szentírásban töredékeket, váratlan történetrészeket alaposan elemezve feltárul előttünk Isten csodálatos munkája az emberi életre nézve. Rúth könyvét lapozva arra figyelhetünk fel, amint a szentíró hangsúlyozza: Naomi és Ruth éppen az aratás időszakában érkezett meg a Kenyér városába, Betlehembe. Pusztán idői meghatározás lenne e szófoslány? Nem hinném. Esetleg alapos dokumentáció eredményét közölné az elbeszélő? Meggyőződésem szerint nem. Talán irodalmi vagy dramaturgiai fogást gyakorolna a történetközlő? Valószínűleg nem. Inkább más célt domborít ki e félmondatos megjegyzéssel.

Ruth könyve egyike az öt ünnepi tekercsnek, amelyet egy-egy bibliai ünnepen olvasott, tanulmányozott a hívő közösség. Az ünnep valamely mozzanatában olvasták fel a történetet. Emlékeztetés és erőforrásgyűjtés céljából is kézbe vették. E történet az Istenhez közeledő ember helyzetét írja le. Távolságból, pogányságból indul, és az Istenhez való megérkezés élményét rögzíti. A megfosztottan, üresen, özvegységben hazatért Naomi és a teljes korábbi önazonosságát feladó Rúth éppen az aratás idejére érkezik meg a királyi városba, így az új kenyér-ünnep biblikus megalapozottságát e történet által szemléltethetjük.

3.

Fotó: Kiss Gábor (Nyírsző)

Nyári olimpia

A nyári olimpiai sportrendezvények egyik fontos részét alkotja a távfutás. Eredetét tekintve vissza kell mennünk az időben Kr.e. 490-ig, amikor Athén városától 42 kilométerre a maratoni síkon zajlott az élet-halálra menő csata a maroknyi görög sereg és a túlerőben levő perzsa haderő között. Az otthon maradt asszonyok és gyermekek a harcban résztvevő katonák életéért remegtek. A kis létszámú görög sereg győzelmének a hírül adását egy önkéntes katona vállalta magára, aki a diadal örömhírét Athénban még elkiálthatta, de kimerültségében összeesett és meghalt. A 42 kilométeres futás minden fizikai erejét felőrlötte.

A Szentírás gyakran használ hasonlatot a sport világából, így például Pál apostol is: „nem tudjátok-e, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat? Úgy fussatok, hogy elvegyétek” (1Kor 9,24). Az apostol tudhatott a Korinthus városától nem messze megrendezett sportrendezvényekről, amelyek részben sportünnepélyek, részben pedig vallásos összejövetelek voltak.

3.

Ahol oltárkép van a református templomban

Idén negyven éve önállósodott Székelyudvarhelyen a szombatfalvi egyházközség. Ebből az alkalomból beszélgettünk az udvarhelyi gyülekezetben immár tíz éve szolgálatot teljesítő Bereczki-Orbán Zsolt lelkipásztorral. Az interjú során ifjúsági munkáról, nőszövetségről, testvérgyülekezeti kapcsolatokról és a negyvenéves évfordulóról is szó esett.

4–5.

Tanulságos igék Dániel könyvéből 6.

Hűség a királyi udvarban és az oroszlánok vermében

Ha Dániel könyvét olvassuk, egyre inkább azt látjuk, hogy a prófétában rendkívüli lélek lakozott. Nem vesztette el tulajdonsága volt ez, hanem Istentől kapott ajándék, hogy azt a küldetést, amelyre Isten őt kiválasztotta, tudja betölteni. Hiszen nem kétséges: Isten állította őt a babiloni udvarba, ahol vigyázói tisztet kellett betöltenie. Három király idejére esik szolgálata. Kezdte Nebukadneccarnál, folytatta Belsazárnál és Dáriusznál is ugyanezt tette. Királyok jönnek, királyok mennek, de Dániel állva marad. Ahogy az ige mondja: Istenünk szava megmarad mindörökké.

Dáriusz elég okos ahhoz, hogy e rendkívüli embert felhasználja birodalmának építésére. Dániel rendkívüli lelke miatt a király korlátlan bizalommal volt iránta. Úgy tűnik, a százhusz helytartó közül ő volt az egyetlen, aki a király teljes bizalmát élvezte.

Egy ilyen magas állás viszont nagy veszélyeket is hordoz magában. Az uralkodók kegyeiben lenni és ugyanakkor Isten kegyében is lenni – nehezen egyeztethető össze. A keresztyén egyház Nagy Konstantin után államegyházzá vált, ilyenkor mindig óriási a veszélye annak, hogy az egyház elvilágiasodik, alkalmazkodik az adott körülményekhez. Pedig jaj az egyháznak, ha alkalmazkodik a világhoz, akkor már megszűnt egyháznak lenni.

A történet azt is mutatja, hogy az egyház számára sokkal nagyobb a veszély a királyi udvarban, mint az oroszlánok vermében. Hála Istennek, ez nem történik meg. Sokkal inkább az, hogy Dániel megmaradt Dánielnek, legyen akár a királyi udvarban, akár az oroszlánok vermében. Ő a legmagasabb királynak engedelmeskedett, aki előtt napjában háromszor térdet hajtott. Valóban rendkívül nagy dolog az, hogy valaki ilyen pozícióban is hűséges marad Istenhez.

Az Úr tudja, mikor milyen helyre állítja az ő egyházát, az ő gyermekeit. Hogy mikor van az elismertség, a megbecsültség ideje, és mikor jön el az oroszlánok vermének ideje. Dániel életében is elkövetkezett a próbatétel ideje.

A különbség csak annyi, hogy ott a király állt az üldözés mögött, ezúttal viszont a király próbálta védelmezni őt az üldözés idején.

Érdekes bepillantást nyerünk a király környezetébe, az őt körülvevő emberek lelkiületébe és magatartásába. Nem a király rendelte el, hogy harminc napig senki mástól ne lehessen kérni, csak tőle. E gondolatot hátulról sugallták neki. Abban, hogy egy ember bálványoztatja magát, mindig a környezet is hibás. Kellene vigyázniuk a vezetőknek, milyen tanácsadókra hallgatnak.

Azt is kell látnunk, hogy itt személytelen hatalom lépett színre, amely erősebbnek bizonyult még a királyénál is. Ő igent mondott arra, anélkül hogy sejtette volna, ezzel Dánielt hozza veszélybe. E törvény mögött sötét erők álltak, mert végül nem a király parancsolt, hanem a médek és perzsák törvénye.

A nagy kérdés ez: mit tett Dániel? Ugyanazt, amit addig is. Nem provokálta a hatalmat, de nem tagadta meg Istenét sem. Napjában háromszor imádkozott, s nem engedte, hogy a médek és perzsák törvénye előtt Isten imádata elnémuljon. Az Úr megőrizte Dánielt a tagadástól, az elbukástól, attól, hogy elárulja Isten ügyét.

A legnagyobb csoda az volt, hogy Isten megőrizte őt az oroszlánok vermében is. Bezárta az oroszlánok száját. Érdekes, hogy e történet hasonlít arra, ami Jézussal is megtörtént. Itt is keresi a helytartó, hogy mivel vádolhatná. A király egész éjjel nem aludt, mindent megpróbált elkövetni, hogy Dániel megszabaduljon. Épp így van Jézus történetében is. Gondoljunk Pilátusra és az ő feleségére.

Dániel besúgóí, akik őt az oroszlánok vermébe juttatták, az oroszlánok elé vették, és nyomorultul elpusztultak. Jézus azt mondja, amikor az asszonyok siratják: ne rajtam sirjatok, hanem önmagatokat sirassátok és a ti gyermekeiteket. A király és főemberei akkor egy követ tettek a verem szájára és lepecsételték a sírt. Ahogy a király odakiáltott Dánielnek, hogy szabadítson meg téged Istened, úgy halljuk a

„Az én Istenem elküldte angyalát és bezárta az oroszlánok száját. Azok nem árthattak nekem.”

(Dán 6,22)

Bibliaolvasó kalauz

SZEPTEMBER

1 V	Mt 18,11–14	Zsolt 43
2 H	Mt 18,15–20	Zsolt 44
3 K	Mt 18,21–35	Zsolt 45
4 Sze	Mt 19,1–12	Zsolt 46
5 Cs	Mt 19,13–15	Zsolt 47
6 P	Mt 19,16–26	Zsolt 48
7 Szo	Mt 19,27–30	Zsolt 49
8 V	Mt 20,1–16	Zsolt 50
9 H	Mt 20,17–28	Zsolt 51
10 K	Mt 20,29–34	Zsolt 52
11 Sze	Mt 21,1–11	Zsolt 53
12 Cs	Mt 21,12–17	Zsolt 54
13 P	Mt 21,18–22	Zsolt 55
14 Szo	Mt 21,23–27	Zsolt 56
15 V	Mt 21,28–32	Zsolt 57
16 H	Mt 21,33–46	Zsolt 58
17 K	Mt 22,1–14	Zsolt 59
18 Sze	Mt 22,15–22	Zsolt 60
19 Cs	Mt 22,23–33	Zsolt 61
20 P	Mt 22,34–40	Zsolt 62
21 Szo	Mt 22,41–46	Zsolt 63
22 V	Mt 23,1–12	Zsolt 64
23 H	Mt 23,13–22	Zsolt 65
24 K	Mt 23,23–36	Zsolt 66
25 Sze	Mt 23,37–39	Zsolt 67
26 Cs	Mt 24,1–22	Zsolt 68
27 P	Mt 24,23–44	Zsolt 69
28 Szo	Mt 24,45–51	Zsolt 70
29 V	Mt 25,1–13	Zsolt 71
30 H	Mt 25,14–30	Zsolt 72

tömeget, amely odakiált Jézusnak: szabadítsd meg magad.

A király kora reggel a veremhez ment, az asszonyok is kora reggel a sírhoz mentek. Jézus nem mondhatta el azt, amit Dániel, hogy az én Istenem elbocsátotta az ő angyalát és bezárta az oroszlánok száját. Krisztusnak meg kellett halnia annak ellenére, hogy ő Dánielnél sokkal ártatlanabb volt. Neki ártatlanként meg kellett halnia a bűnösökért. A Gecsemáné kertjében ott volt az angyal, hogy erősítse, de a keserű poharat nem vette el tőle.

Dániel életben maradt az oroszlánok vermében, Isten pedig kihozta Jézust a halál verméből. A verem szájánál az angyal hirdette: „én tudom, hogy ti a megfeszített Jézust keresitek. Nincs itt, mert feltámadott.”

Hisszük, hogy egyszer minket is ki fog hozni a veremből a dicső feltámadásra. Hisszük, hogy megőriz sok oroszlánveremben, mint ahogy azt eddigi életünkben gyakran meg is tapasztaltuk. Hadd visszhangozza ezt szívünk és szánk. Tegyük erről bizonyosságot minden embernek.

Dániel az oroszlánok vermében. Rubens flamand festőművész alkotása

Az aratás időszakában

1. | Az újkenyér e történet fényében a *hála ünnepe*. Megkeseredve, összetörten és lelki-
leg elfáradva, de megérkezett a két özvegy
Betlehembe. Hosszú, fájdalmas, nehéz időszak
után végre otthon és biztonságban lehetnek.
Ezért is szól az újkenyér a háláról. Arról, hogy
a mögöttünk hagyott időben bármit is hordoz-
tunk el, ott volt az Úr velünk. S e megérkezésre,
biztos pontra elvezetett.

Hálát érezni, megélni nagy kiváltság napja-
inkban is. Az aratás időszakában hazatérni, be-
kapcsolódni a hálaadásba az isteni gondviselés
megtapasztalását jelenti.

Újkenyér továbbá a *szorgalom ünnepe* is.
Isten aktív életre, kitartó munkára, elkötelezett
küzdésre hívta el az embert, nem tétlenségre.
Nem sült galambot küld az ember táplálásá-
ra, hanem esélyt és lehetőséget ad arra, hogy
fáradtságos munkával szerezze meg kenyerét.
Kitartó szorgalommal kell hát tevékenykednie
az embernek azért, hogy szorgalmával munká-
jának gyümölcsét begyűjthesse. Az aratás idő-
szakában mondattörédek tehát előrevetíti Ruth
szorgalmas hozzáállását, kitartó munkálkodá-
sát. Az aratók mellett élni tud a neki felkínált
munka- és a jobb életlehetőséggel.

Az újkenyér Rúth története alapján az *ál-
dásról* is szól. Bár szánakozhatott volna saját
helyzetén, Rúth mégsem tette. Kesergés helyett
reménységgel nézett abba az irányba, amelyet

Fotó: Kiss Gábor

a törvény, az isteni rend mutatott számára. Vár-
hatta volna a nagy isteni közbeavatkozást, de ő
az Úrral együtt tervezett, valósított meg és fo-
gadta el a kegyelmes áldást. Áldottnak lenni az
ő esetében azt jelentette: az aratás időszakában
Betlehemben szorgalmasan dolgozni, jókor jó
helyen lenni és észrevenni Isten vezetését. Az ő

különleges vezetését felismerni, annak engedel-
meskedni és hagyni, hogy csodát tegyen, áldást
küldjön és a megváltó Jézussal összekössön.

Újkenyér alkalma az aratás ünnepi idősza-
kát fémjelzi. Isten csodálatos időzítését, gon-
doskodását, áldását tapasztalhatjuk meg szor-
galmas életünk mindennapjaiban.

| IMREH JENŐ |

Nyári olimpia

1. | A résztvevők tíz hónapon át kemény
testedzési gyakorlatokon vettek részt
a versenyek előkészületében. E felkészítési

edzések nélkül szó sem lehetett a győzelemről.
A győzteseket régen babérkoszorúval tüntet-
ték ki, ma pedig éremjellel: első, második,
harmadik díj, vagyis arany-, ezüst- és bronz-
éremmel.

Mindannyiunk élete örökös küzdelem. Ha az
ember nem Isten parancsolata szerint él, nem

Pheidippidész szobra a marathóni országút mellett. A monda szerint ő szaladt 42 km-t Athénból Marathonig

várhatja el a győzelmet. A sportoló csak akkor
győzhet, ha szabályszerűen küzd. „Ha pedig küzd
is valaki, nem koronáztatik meg, ha nem szabály-
szerűen küzd” (2Tim 2,5). Sok romboló hatás ér
életünk küzdelmeiben: hazugság, kétszínűség,
agresszivitás. És ezek zavarólag hatnak reánk.
Embertársainkat nem a bórszínükről, a nemük-
ről vagy hovatartozásukról, hanem emberséges
magatartásuk által érdemes értékelnünk.

Pál apostol élete végéhez érve tudja, hogy
földi élete lejárt, szolgálatát át kell adnia ta-
nítványainak. A hitet megtartotta, futását be-
végezte, Isten kegyelméből jogosult az örök
élet hervadhatatlan koronájára. „Ama nemes
harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a
hitet megtartottam: végezetre eltételezt nekem
az igazság koronája, melyet megad nekem az Úr
ama napon, az igaz bíró. Nemcsak nekem pedig,
hanem mindazoknak is, akik vágyva várják az
ő megjelenését” (2Tim 4,7–8).

Az apostol visszatekint eltelt életére. Felada-
tát, megbízatását hűségesen elvégezte. Utódai-
nak – nekünk – hasonló hűséggel, kitartással
és szilárd hittel kell teljesítenünk a reánk bízott
szolgálatot. Olyan jó arra gondolni, hogy van
örök élet, és üdvösségünket senki halandó el
nem veheti tőlünk.

Az atléta csak akkor győz, ha szabálysze-
rűen küzd, és nem kerüli meg a versenypálya
akadályait. Ezek értelmében mi reményteljes,
megvalósítható tervvel töltjük fel jövőnket, és
úgy fussuk meg életpályánkat, hogy a verseny-
ben le ne maradjunk; céltudatos és szabálysze-
rű futásunkban érjük célba, és nyerjük el a
hervadhatatlan koronát. A mennyei biztatás így
szól hozzánk: „légy hív mind halálig, és néked
adom az életnek koronáját” (Jel 2, 10).

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

Ahol oltárkép van a református templomban

Beszélgetés Bereczki-Orbán Zsolt lelkipásztorral

1. | – Hogyan alakult ki a szombathalvi egyházközség Udvarhelyen?

– Az 1970-ben indult ipari fejlődés sok embert vonzott be a városba vidékről. Az akkori egyetlen református gyülekezet lélekszáma megsokszorozódott, tízezer fölé került. Így fogalmazódott meg az igény, hogy újabb egyházközségre lenne szükség. 1979-ben döntik el, hogy új parokiális kört hoznak létre Szombathalva központtal, ez 1984 júliusában vált önálló gyülekezetté. A parokiális körbe a hetvenes évek végétől a Patakván szolgált Hegyi Sándor szolgált be, a frissen megalakult presbitérium később őt választotta meg első lelkipásztorává. A lélekszám 1600–1700 körül ingadozott, a 80-as években növekedett, a 90-es évektől kezdve viszont apadni kezdett a gyülekezet.

– Honnan kapta a nevét?

– Szombathalva a város közelségében terült el a Küllőnek a Szejké felőli bejáratánál, ez olvadt össze az 1800-as években Székelyudvarhellyel. A terület azonban megőrizte a nevét, mindenki szombathalvi gyülekezetként ismer, noha hivatalosan a nevünk Székelyudvarhely II.

– Mikor, hogyan épült a templom?

– A templomunk története az 1920-as évekbe nyúlik vissza. A telket 1911-ben vásárolta meg a szász lutheránus egyház, ahova emeletes parókiát épített, ennek folytatásában építették meg az imaházat is. Templomunk tehát szász evangélikus imaházként épült, 1923-ban már állt az épület. A városban nem volt jelentős németajkú közösség, számuk mintegy száz körül mozgott. A kommunista időben az amúgy is kislétszámú gyülekezet elapadt. A 80-as években a segesvári esperességhez csatolták, ezt követően az ingatlant eladták a reformátusoknak. Az épület imaház jellegét 1992-ig tartotta meg. Ezt követően két év alatt kibővítették és

tornyot húztak – mindezt éppen harminc éve. A templom megőrizte lutheránus jellegét, mert az oltárkép (Krisztusról) megmaradt, ez benne volt az egyezségben az adásvételkor.

– Városon vagyunk, mégis Szombathalváról, faluról beszélünk. A gyülekezeti életet melyik jellemzi inkább?

– A gyülekezetben sokáig uralkodott a vidékesség, Szombathalvának megvolt külön a művelődési háza, népünnepélyeket, szüreti bálakat tartottak. A város eme részének megvolt tehát a maga jellegzetessége, ráadásul még a 90-es években is sok állattartó gazda volt gyülekezeti tagunk. A gyülekezet működése, ritmusa azonban most már városi jelleget öltött.

– Milyen igehirdetési szolgálatokra kerül sor?

– A vasárnap délelőtti és délutáni istentisztelet mellett a világiárványig éveken keresztül tartottunk alternatív ifjúsági alkalmakat is. Ez már nem heti, hanem havi rendszerességgel

zajlik. Beivódott az udvarhelyi gyülekezetek életébe az, hogy havonta tartunk ifjúsági rendezvényt meghívott előadókkal, Istent dicsőítő zenekarokkal. Mindezek mellett minden hétfőn a lelkeszi hivatalban a gyülekezet munkatársai, presbiterei áhítaton vesznek részt, amely után kiértékeljük az elmúlt hetet és megbeszéljük a következő hét teendőit. Két felnőttbibliaórát, ifjúsági bibliaórát, gyerekistentiszteletet tartunk, foglalkozunk a vallásórásokkal, kis- és nagykátésokkal.

– Milyen más tevékenységeket lehet még említeni?

– A gyülekezethez tartozott a kórházi szolgálat is. Az elmúlt években a szombathalvi lelkészek hirdették az igét a kórházban, én is önkéntesként vállaltam a szolgálatot. A továbbiakban ez változni fog, mert a vezetőség nyitott arra, hogy részmunkaidőben foglalkoztasson református lelkészt a kórházban. Tavaly októberben harmincéves lett gyülekezetünk kórusa, úgy érzem, minőségi munka folyik a kórus tevékenységében is. Három éve működik az egyházközség ifjúsági zenekara, a SzIKE. Egy zenepedagógiát végzett hívünknek köszönhetően pedig gyülekezetünknek gyerekórája is van, Dávidka.

– A közösségi médiában láttam, hogy nőszövési csendes napot tartottak. Miről van szó?

– A nőszövési csendes nap az egyik magja, motorja a gyülekezetnek. Igyekeznek arra, hogy minden hónapban legyen egy kiemelkedő igei alkalom meghívott előadóval meghatározott témában. Közösségünknek van diakónusa is, ő is gondoskodik arról, hogy különböző témában előadásokat hallgassunk meg – voltak közöttünk például gyengén látók, mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők, betegségben szenvedők. A nőszövési csendes napban is partner, hogy minden karácsonykor és húsvétkor a szociálisan nehéz helyzetben levőknek szeretetsomagot készítsen. A Sajtó menti testvérgyülekezetünkben élő gyerekeknek pedig decemberben cipődobozokat tölt meg adományokkal. Egy évben egyszer csendes napra elvonulunk, erre az eseményre mindig meghívjuk egy másik gyülekezet nőszövési csendes napját. Ilyenkor a nőszövési tagok férjei készítik az ételt, ők szolgálnak fel. A rendezvényen két meghívott tart előadást és koncertre is sor kerül, legutóbb épp gyülekezetünk zenecsapata lépett fel, a SzIKE.

– Van-e testvérgyülekezet, tartják-e a kapcsolatot vele?

– Intenzív testvérgyülekezeti kapcsolataink vannak. A 90-es években egy holland testvérgyülekezet segítségével az egyházközség öregotthont épített. Jelenleg élő kapcsolatot tartunk a magyarországi Tiszaladánnyal, minden évben kétszer találkozunk oda-vissza alapon, emellett közös ifjúsági táborokat is szervezünk. A Beszterce megyei szövényből Sajószentandrás, Sajóudvarhely és Magyarberéte is testvérgyülekezetünk, valamint az egyházmegyei Hitvalló hét kezdeményezésére egy évre Siménfalva is. A nőszövési csendes napot például ez utóbbival közösen szerveztük.

A negyven éve önállósodott szombathalviak hálaadó ünnepségén a helyi kórus is fellépett

4. | – Negyven éve önállósodott az egyházközség. Hogyan készültek rá, mivel ünnepeltek?

– Méltó és tartalmas hálaadó ünnepet tervezünk. Két fontos esemény találkozott. A 40 éves fennállás megünneplése és a közösségi tér átadása a Községi Ház földszinti részén. Erre az alkalomra egyházi és civil előljárókat, lelkésztársakat hívtunk meg a Sajó-mentéről (a testvérgyülekezet képviselőit) és természetesen a gyülekezet tagjait. A gyülekezet 40 évvel ezelőtt keresztelt vagy konfirmált tagjait is megszólítottuk. A hálaadó istentiszteleten az egyházkerület részéről Kolumbán Vilmos főjegyző végezte az igehirdetést Páll Attila Csaba esperes bevezető szolgálata után, majd a gyülekezet első lekipásztora szolt *40 év az Ige tükrében* témában. Ezt követte a kórus ünnepi szolgálata, majd köszöntések, ünnepi beszédek következtek. Nemzeti imádság után a főjegyző megáldotta az épületet, amelyet a jelenlevők meglátogathattak. A közösségi térben a SzIKE zenekarunk zenével fogadta az érkezőket, akik egy meglepetésnek szánt ajándékot kaptak: egyik önkéntesünk szép grafikát készített, amely 100 mézeskalácsra került fel. Természetesen az ünnepséget szeretetvendégség, ünnepi ebéd zárta.

A templomban tartott ünnepi istentisztelet alkalmával Páll Attila Csaba (szószéken) végzett bevezető szolgálatot

| SOMOGYI BOTOND |

Hosszú beszélgetés az Úrral

Sok évtizeddel ezelőtt vasárnap délutánonként gyakran bekopogott hozzánk egy-egy rokon, barát, ismerős. Nem volt előzetes időpont-egyeztetés, egyszerűen csak nyílt az ajtó és betoppant egy-egy látogató. Elidőzött néhány órát, közben valami az asztalra is került, mi gyermekek pedig jókedvűen viháncoltunk a felnőtt társaságában.

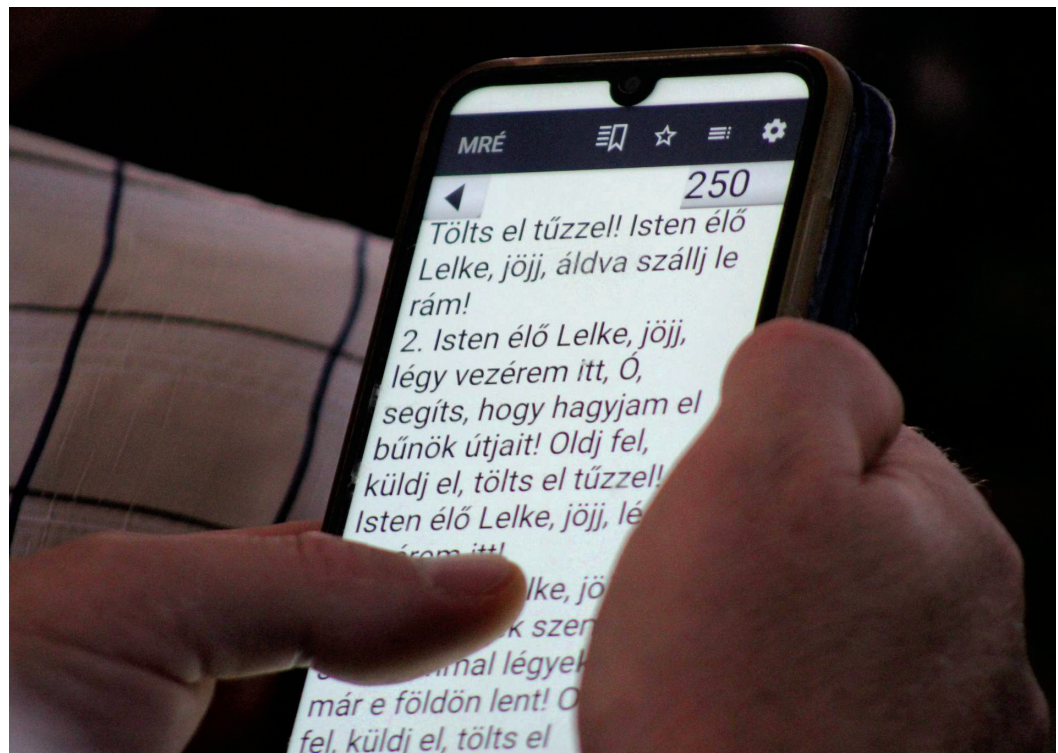
Azóta az egykori rokonok, barátok, ismerősök már rég a temetőbe költöztek. Mi pedig egy ideje nem vagyunk viháncoló gyerekek, hanem homlokot ráncoló felnőttek. És már nincsenek váratlan látogatások sem. Kihullt az életünkből ez a fajta kapcsolattartás.

Helyette a közösségi média végeláthatatlan, folyton áramló információs sztrádája sodor csak eléünk egy-egy ismerőst, eseményt, ünnepet és gyászt. Ha a világhálós algoritmus is úgy akarja. Az egykori jókedvű együttléteket felváltották, a csupán néhány pillanatnyi erőfeszítést és figyelmet igénylő internetes hangulatjelek, lájkok, posztok.

Ma ez a torz, minimalista kapcsolattartás jellemez minket. Miközben valaki elmélyülten görgeti a hírfolyamot az okostelefonján, néhány pillanatra a szeme elé kerülünk. Nyom egy tetszik gombot, küld egy szívecskét, odaírja egy-egy életeseeményünk mellé, hogy „gratulálok” vagy éppen „őszinte részvétem”.

Ez maradt a régi idők házak előtti padjaiból, a vasárnap délutáni sétákból, a jókedvű rokonlátogatásokból, ahol nem múlt el névnap találkozás, koccintás nélkül.

A gyermekeink már nem is ismerik azt a másikat, a régmúlt közösségi életét. Esetleg mesélünk nekik róla, hogy milyen volt mindenre ráérni. Személyesen ismerni az unokatestvért, látogatónba járni egymáshoz.

A gyorsuló idő a hitéletünkre is változást gyakorol. Ahogy kikopnak az életünkből a csendes, elmélkedést igénylő dolgok, mint például az olvasás, ugyanez érvényes az imádságra, az istentiszteleti és otthoni csendességre. Csak ragaszkodással lehet megtartani ezeket, ha életünkben rendje van a mindennapnak.

Ha nem tudunk megállni, lassítani, akkor nem keressük a templom csendjét, az istentisztelet békéjét sem, mert túlpörgő életünk nem tud mit kezdeni az elmélyüléssel, a lelki stációval. És szép lassan kikopik a lét ezen formája. Már nem jutnak el hozzánk Isten válaszai.

Az ember lelkében ma zsúfoltság van. Nincs hely az istentisztelet örömének, a hálaadásnak, az Istennel beszélgető csendnek. Ennek eredménye a kapaszkodó nélküli ember.

És mégis van remény.

Mert, ha Isten elhívott, ha benne van a nevem az ő tervében, akkor soha nem mond le rólam. Tarsisi társasutazásomon is rám talál, és rendel bálnát vagy bármilyen más sötétkamerát, amelyben csak a két összekulcsolt kéz marad nekem, meg a rám szakadó csend.

És kezdetét veheti egy hosszú beszélgetés az Úrral.

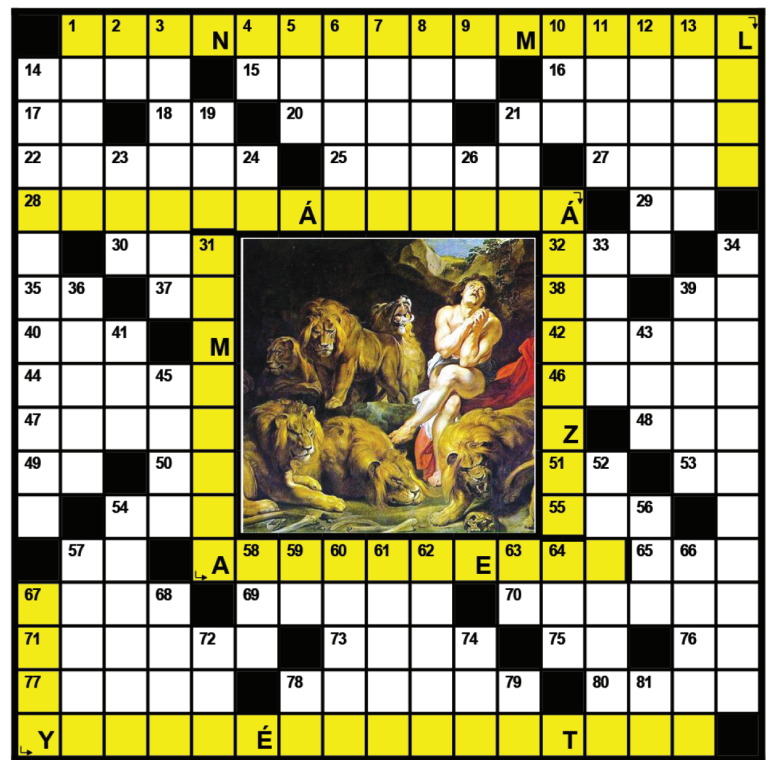
| FÁBIÁN TIBOR |

Kereszt(yén)rejtvény

Vízszintes: 1. Az igevers első része. 14. Horogra kerül. 15. Altatószerrel van átítatva. 16. Szláv eredetű magyar férfinév, ősi változata. 17. Bebukól! 18. Kissé lehet! 20. Megjelenési forma. 21. Hülámzásra késztet. 22. Loccsanásszerű hangot kelt. 25. Spinoza műve. 27. Kolozs megyei helység. **28. A harmadik rész.** 29. Riga része! 30. Szarvasfaj. 32. Thai színész (Tony). 35. Betilt! 37. Gerletollak! 38. Április eleje! 39. Kutyafej! 40. Német névelő. 42. A völgy bejárata. 44. Annál lennebb. 46. Chilei nagyváros. 47. Elegyít. 48. Hamburgi focistadion. 49. Tisztelt Címzett! (röv.). 50. Minisztertanács (röv.). 51. Semmi sem történik nélküle. 53. A libaólból hallatszík. 54. Iparosközösség. 55. Rakpart (ném.). 57. Közhasznú társaság (röv.). 65. ... tibi terra levis; Legyen neked könnyű a föld. 67. Ménese tette híresé. 69. ... Downs; amerikai színésznő. 70. Bhután fővárosa. 71. Kémikus, szakíró (Pál). 73. Mezőszemere folyója. 75. A távolba. 76. Szintén. 77. Szlovák politikus (Miroslav). 78. Amerikai énekes (Jones). 80. A jövőben várható.

Függőleges: 1. Abban az időben. 2. Zavarforrás! 3. Csemege. 4. Részben kiég! 5. ... Croce; firenzei dóm. 6. Fosztóképző. 7. Babits Mihály versfordításkötete. 8. "Fáj ... a hőst vérbe látni" (Arany János: Tetemrehívás). 9. Esetleg (röv.). 10. Buenos Aires egyik reptere. 11. Gyomnövény. 12. A Nílus egyik forrása. 13. Nyúlfajta. 14. Tudását önképzéssel szerző személy. 19. Felém szállít. 21. Bretagne-i fok. 23. Szív (orv.). 24. Igló centruma! 26. Üres kas! **31. A befejező rész.** 33. Színésznő volt (Noémi). 34. A koala kedvenc eledele. 36. Tengeri hal. 39. Lassan, ügetve halad. 41. Maró anyag. 43. Becézett Mária. 45. Fényes selyemszövet. 52. Orvosi székkfü. 54. Francia divatház. 56. Ismétlés (röv.). 57. Zách ...; Arany János hőse. 58. Szláv hármás. 59. Rövid morzehang. 60. A levegő oxigénjét igénylő. 61. Amerikai filmszínész (Kevin). 62. Filc. 63. Káté! 64. Házasság (ném.). 66. A gólyával rokon gázlómadár. **67. Az igevers második része.** 68. Libabeszéd. 72. Sapienti ...; A bölcsnek elegendő. 74. Le. 78. Némaadás! 79. Üres a ler! 81. Teacsepek!

Rejtvényünkben Dániel könyvéből idézünk

Előző rejtvényünk megfejtése: Nagy volt a fa és erős, magassága az égig ért és az egész Föld széléig látható volt.

Készítette CSATLÓS JÁNOS |

Gasztrosarok

Lencsés muroksaláta lazaccal

Ha már unjuk a szokásos köreteket és a zöld salátát, próbáljunk ki valami könnyed, de tartalmasabb salátakeveréket, amely nem csupán halakhoz, hanem számtalan húsféléhez illeszthető, sőt grill szezonban is egy frissítő köretelem lehet.

Hozzávalók két személyre: 250 g lazacfilé, 120 g lencsekonzerv, 300 g murok, 2 ek olívaolaj, 1 kk mustár, 1-2 ek citrom leve vagy 1 fél lime leve, só, bors, fokhagyma ízlés szerint, 1 kk méz (opcionális)

Elkészítés. A lazacról lehúzzuk a bőrt. Ha szükséges, megtisztítjuk, letöröljük, amennyiben szálla is van benne, kiszedjük, majd egy éles kés segítségével kisebb kockákra vágjuk, sóval és borssal fűszerezzük. Egy tepsire sütőpapírt helyezünk, kiterítjük rajta a lazacdarábokat, majd 180 fokra előmelegített sütőbe tesszük, egyszer-kétszer forgathatunk rajta sütés közben, hogy minden felük szép aranybarnára süljön.

Amíg sül, elkészítjük a pácot: 2 evőkanál olívaolajat összekeverünk 1 kiskanál mustárral, 1-2 evőkanál citromlével, sóval, borssal és ízlés szerint 1-2 cikk zúzott fokhagymával. Ha egy picit édesebben szeretnénk, akkor mehet még bele 1 kiskanál méz is.

A murkot lereszeljük aprólyukú reszelőn. Lehet nagyobb lyukú reszelőn is, ahogy szeret-

nénk. Amennyiben a nagyon picin reszeljük, levének nagy részét nyomkodjuk ki.

A lencsét átmoszuk, majd lecsepegtetjük (természetesen száraz lencséből is készíthetjük, nem igényel sok főzést, csupán az időgazdálkodás szempontjából esett a konzervre a választás).

Egy tálban mindent összekeverünk: a murkot a lencsével és az olívaolajos keverékkel, majd miután készre sült a lazac, mindent egy tányérra halmozunk, de lehetőleg ne keverjük össze a salátát a lazaccal, tegyük a saláta tetejére vagy mellé.

| SZABÓ ANITA |

Hálaadás Kisbácsban. Harminc éve szentelték fel a Kolozsvár melletti kisbácsi gyülekezet templomát. Az évforduló alkalmából az egyházközség egész napos programsorozatot szervezett, amelyet hálaadó istentisztelet és szeretetvendégség zárt.

Illyefalván találkoztak a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet oktatói és a két egyházkerület vezetősége, majd július 10-én ugyanitt ült össze a Kárpát-medencei református egyházak közös tanácskozó testülete, a Coetus Theologorum.

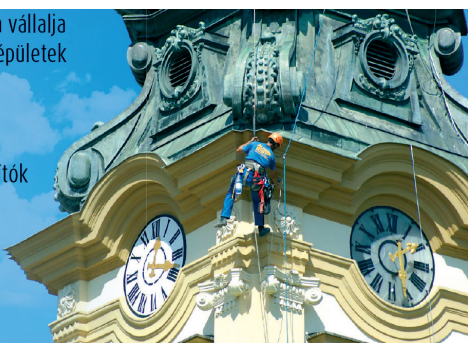

Hirdetés

Igényes, pontos munkát garantálva vállalja templomok, műemlékek, egyházi épületek felújítását és karbantartását az **ALPINBIST Kft.**

Tornyok, toronydíszek festését, felújítását, bádogozását, villámhárítók és ereszcatornák szerelését ipari alpine technikával végzi el állványozási költségek nélkül.

További információk a **0755 312 904** telefonszámon.

Salétromos falak? A Biodry erre egy végleges megoldást kínál!

Svájci technológiánk természetes módon állítja meg a kapilláris nedvességet régi épületekben, templomokban, műemlékekben.

További információ:
0770 765 537

www.biodryromania.ro

Terápiás program Ózdon. Augusztus 19–30. között 12 napos terápiás programot tart a Bonus Pastor Alapítvány a Magyarózd Terápiás Otthonban. A terápiás programot azoknak ajánlják, akik függők és úgy érzik, hogy egyedül nem tudnak megküzdeni a leszokással, vagy családtagként élnek együtt függőbeteggel és szeretnének segíteni neki. A program szervezői szerint elsajátíthatják a szabaduláshoz szükséges eszközöket, illetve családtagként megtanulhatják kezelni a felmerülő problémákat, és közben megtapasztalhatják, hogy mit jelent a hasonló gondokkal küzdők támogató közössége.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

Jánossy László

nyugalmazott lelkipásztor életének 85. esztendejében július 9-én viszatért Teremtőjéhez. Lelkipásztorként a magyarbényei és balázsfalvi gyülekezetben szolgált, valamint esperese volt a nagyenyedi egyházmegyének. Temetésére július 11-én került sor a balázsfalvi templomból. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Mélységes fájdalommal, de életéért Istennek hálát adva tudatjuk, hogy

Goga Eliza

életének 17. évében hazatért Megváltójához. Eliza kezelésére, gyógyulása érdekében az Erdélyi Református Egyházkerület több ízben is gyűjtést szervezett. Temetésére július 18-án került sor a kolozsvári Házsongárdi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalmas csendes!

Az Úrba vetett szilárd hitben, beteljesedett élettel, hosszas, de türelemmel hordozott betegség után 83 éves korában július 11-én elhunyt

Julius-Moritz von Eckardstein báró,

a Johannita rend lovagja, Északrajna-Vesztfália Érdemrendjének kiüntetettje, a Kolozsvári Református Teológiai Fakultás tiszteletbeli magisztere. A báró feleségével, Zitával együtt a 90-es évektől kezdődően évente látogatta egyházkerületünket, és soha nem érkezett üres kézzel. Rengeteget támogatott a kolozsvári református kollégiumot, az oda járó diákokat, hozzájárult az erdélyi református oktatás fejlesztéséhez, a kolozsvári diakóniai otthon felépüléséhez és több más szeretetszolgálat beindulásához. Temetésére július 19-én került sor az iggenhausen-i kápolnában. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

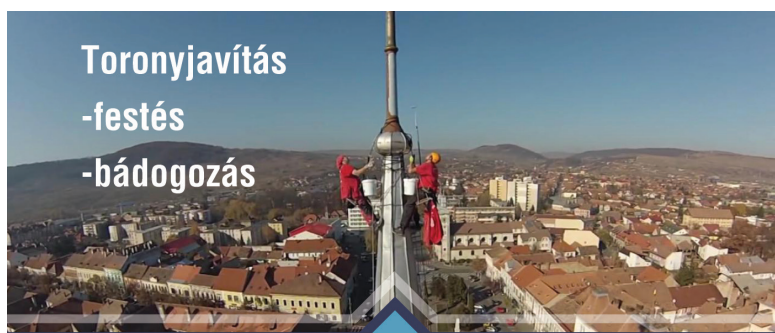
A kiadványt támogatta

Toronyjavítás

-festés

-bádogozás

LUKÁCS ALPIN'S

0744 612 079

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1–3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet> • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

